

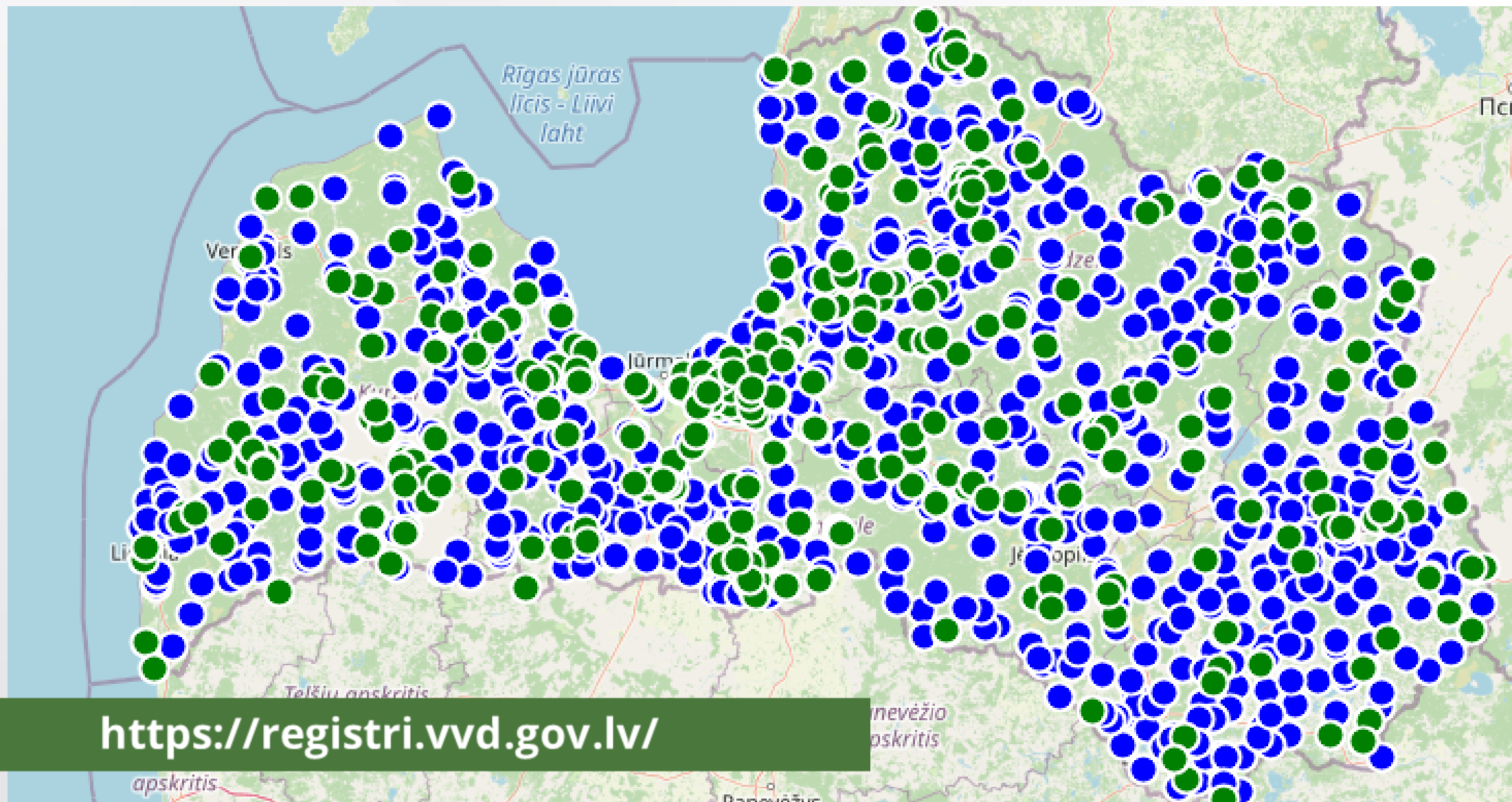

Valsts vides
dienests

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu kontrole un problēmobjekti 2023. gadā

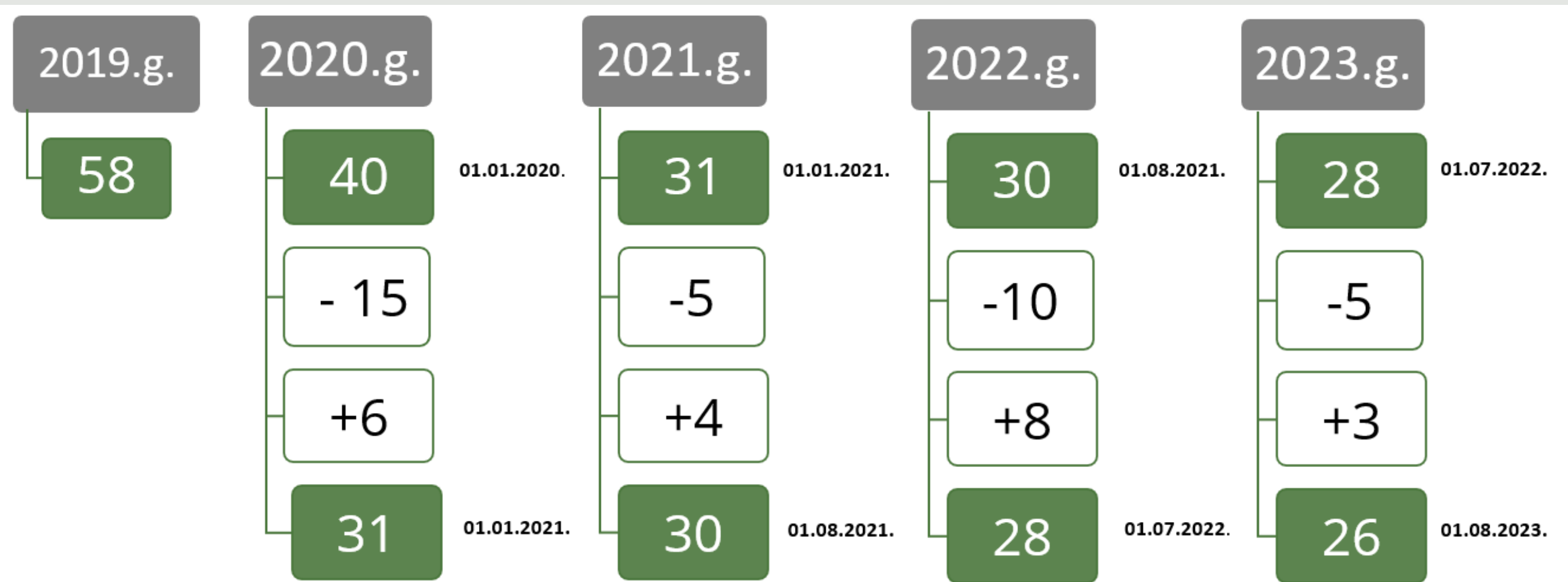
2023. gada 8. augusts

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Latvijā

ProblēmNAI, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu skaita dinamika 2019. – 2023.

Izmaiņas problēmNAI sarakstā 2023.gadā

Izsvītrotas 5 NAI:

- AS "Olaines ūdens un siltums" NAI,
- Limbažu pilsētas NAI,
- Sutru ciema NAI,
- SIA „Ceplīši” lopkautuves NAI,
- SIA "Mālpils piensaimnieks" (darbības apturēšanas rezultātā)

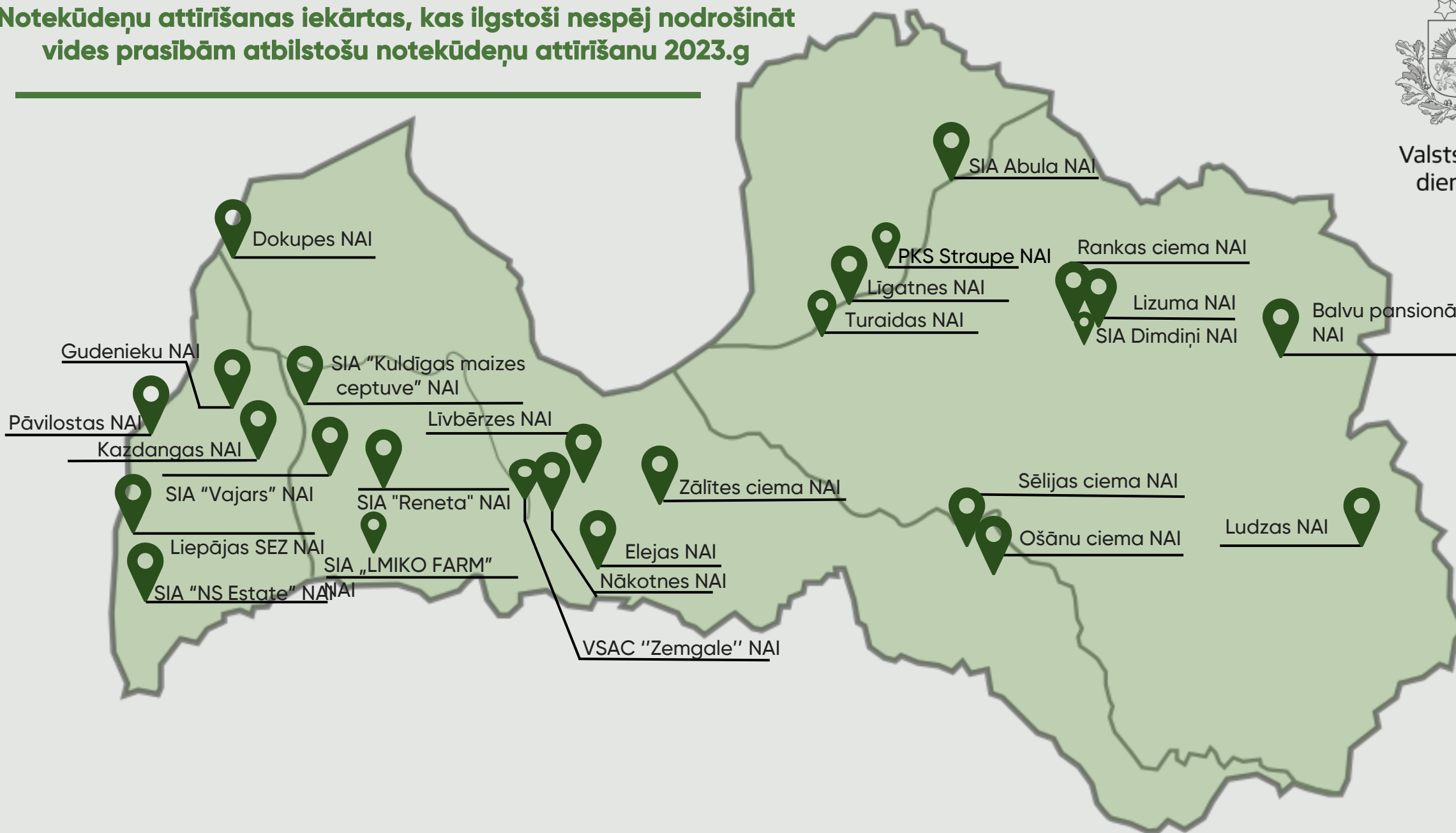
Iekļautas 3 NAI:

- Pāvilostas NAI,
- SIA «NS Estate» zivju pārstrādes uzņēmuma NAI Nīcā
- VSAC «Zemgale» fil.«Ziedkalne» NAI,

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu 2023.g

Valsts vides dienests

ProblēmNAI, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu

NAI:

Ietekmētās ūdensteces:

9

Apsaimnieko
sadzīves
notekūdeņus

Elejas NAI	→	Elejas upe
Zālītes ciema NAI	→	Ilkstruma upe
SIA "Kuldīgas ūdens" Gudenieku NAI	→	Užavas upe
Turaidas ciema NAI	→	Kalnupīte
Ošānu ciema NAI	→	Ziemeļsusējas upe
Dokupes ciema NAI	→	Packules upe
Pansionāta "Balvi" NAI	→	Balvu ezers
Sēlijas ciema NAI	→	Novadgrāvis ar ieteci Daugavā
VSAC "Zemgale" NAI		

ProblēmNAI, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu

8

Apsaimnieko
komunālos
(sadzīve +
ražošana)
notekūdeņus

NAI:

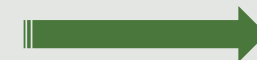
Ietekmētās ūdensteces/tilpes:

Līvberzes NAI

Bērzes upe

Līgatnes pilsētas NAI

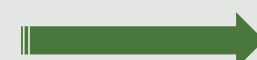
Līgatnes upe

Kazdangas ciema NAI

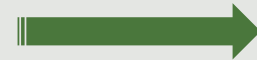
Alokstes upe

Pāvilostas NAI

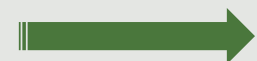
Sakas upe

Ludzas NAI

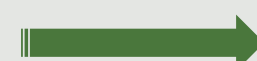
No Isnaudas upe Lielajā Ludzas ezerā

Nākotnes ciema NAI

Auces upe

Lizuma ciema NAI

Kaulupīte, kas tālāk ietek Gosupē

Rankas ciema NAI

Lazdupīte, kas ieplūst Gaujā

ProblēmNAI, kas ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu

9

Apsaimnieko ražošanas notekūdeņus

NAI:

PKS "Straupe" NAI
SIA "Vajars" NAI
SIA "Abula" NAI
SIA "LMIKO" FARM
SIA "RENETA« NAI
SIA "Kuldīgas maizes ceptuve"
SIA "NS Estate" NAI
SIA Dimdiņi NAI
Liepājas SEZ NAI

Ietekmētās ūdensteces:

➔ Braslas upe
➔ Paksītes upe
➔ Abulas upe
➔ Zaņas upe
➔ Dīcmaņu strauts
➔ Brūžupīte

23.07.2023. avārija

**Liepājas pilsētas attīrīšanas
iekārtās**

23.07.2023. plkst. 16:30, sabrūkot Liepājas NAI vienai no divām paralēlām pirmsaerācijas kamerām, vidē uzņēmuma teritorijā izplūda ~530 m³ neattīrīti notekūdeņi un līdz 24.07.2023. plkst.23:45 pa avārijas izvadu Baltijas jūrā 1,3 km attālumā no krasta izplūda vēl ~10 tūkst. m³.

SIA Liepājas ūdens veiktie neatliekamie pasākumi avārijas situācijā:

- 1) Spiediena samazināšana Liepājas pilsētas dzeramā ūdens apgādes sistēmā;
- 2) Notekūdeņu uzkrāšana cauruļvados, spiedvados, sūkņu stacijās;
- 3) 23.07.2023. plkst. 18.00 tika atvērts avārijas izvads, novadot notekūdeņus uz izplūdi jūrā bez attīrīšanas;
- 4) 30 stundu laikā tika izveidots pagaidu elektrosūkņu risinājums ienākošo notekūdeņu pārsūkņēšanai uz mehāniskās priekšattīrīšanas pieņemšanas kameru un tālāk uz bioloģisko attīrīšanas procesu, atjaunojot attīrīšanas pamatprocesus;
- 5) Lai pārliecinātos, ka pagaidu risinājums, kas nenodrošina sērūdeņraža attīrīšanu pirms notekūdeņu novadīšanas uz priekšattīrīšanas bloku, neietekmē attīrīšanas procesu un nepasliktina vidē novadīto attīrīto notekūdeņu kvalitāti, 07.08.2023.; 10.08.2023. un 14.08.2023. jāveic novadāmo notekūdeņu papildus testēšanu.

Videi nodarītā kaitējuma aprēķins

Kopā vidē novadītais apjoms un aprēķinātais kaitējums	10 659 m³	3394,86 EUR
Baltijas jūrā novadītie notekūdeņi bez attīrīšanas	10 130,46 m ³	3334,26 EUR
Vidē SIA «Liepājas ūdens» teritorijā izplūdušie notekūdeņi	528,54 m ³	60,60 EUR

APRĒĶINA PAMATOJUMS:

- Metodika, kas apstiprināta 2007. gada 24. aprīļa MK noteikumos Nr. 281 “Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas”;
- Institūta «Bior» veiktā notekūdeņu testēšana, lai noteiktu piesārņojuma koncentrācijas;
- SIA «Liepājas ūdens» un VVD Kurzemes RVP aprēķini par notekūdeņu apjomu.

Notekūdeņu pārplūdes un avārijas izplūdes notekūdeņu attīrīšanas iekārtās ar CE (cilvēku ekvivalents) > 10 000

Kopējais NAI skaits

21

NAI skaits, kur ir avārijas izplūdes

17

Avārijas pārplūžu vietu skaits

49

NAI avārijas izplūdēs un pārplūdēs novadīto notekūdeņu īpatsvars pret kopējo notekūdeņu apjomu:
1,1%

Pārplūžu cēloni:

- vēsturiski ierīkotas kombinētās (jauktās) kanalizācijas sistēmas;
- pārsniegtas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas sūkņu staciju jaudas;
- kanalizācijas sūkņu staciju bojājumi.

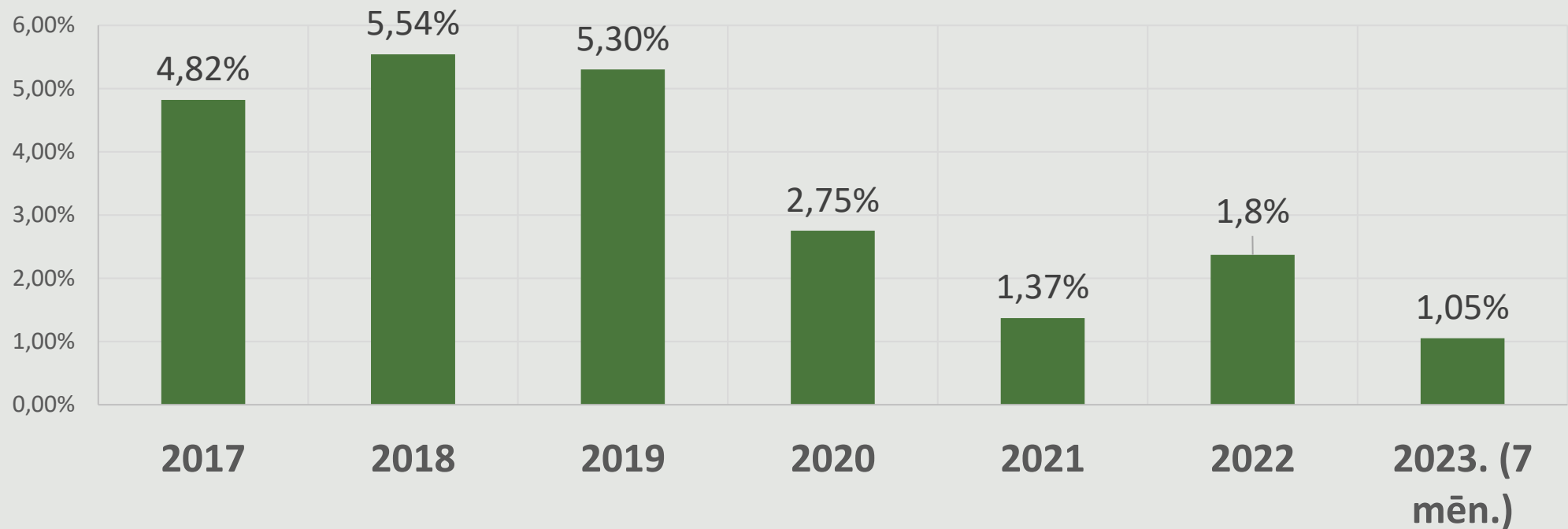
Neattīrītu notekūdeņu pārplūdes un noplūdes lietus laikā

2022. gadā no notekūdeņu sistēmām un iekārtām vidē novadīti neattīrīti **1 593 085 m³ notekūdeņi jeb **0,92%** no kopējā apjoma**

SIA «Rīgas ūdens» Daugavā novadītie neattīrītie notekūdeņi

Pārplūdēs novadīto notekūdeņu īpatsvars pret kopējo notekūdeņu apjomu pēc NAI

Pārplūžu apjoms	2,51 milj. m ³	2,63 milj. m ³	2,64 milj. m ³	1,34 milj. m ³	0, 67milj. m ³	0,884 mlj. m ³	0,283 mlj. m ³
-----------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

SIA «Rīgas ūdens»
notekūdeņu avārijas
izplūdēs Daugavā
novadītais apjoms
2023.gada 7 mēnešos

Datums	Apjoms, m ³	Avārijas izplūde
02.01.	56 067	Voleri
15.01.	47 011	Voleri
14.03.	87 447	Voleri
25.07.	71 592	Voleri
25.07.	597	Meldru iela 3A
28.- 29.07.	18 742	Voleri
31.07.	1 659	Voleri
Kopā:	283 115 m³	

NAI kontrole

VVD kopumā kontrolē 1305 NAI

ar jaudu no 5 m³/dnn

2022. gadā

Veiktās pārbaudes **337**

Lēmumi par veicamām rīcībām **42**

Piespiedu izpilde **4**

Kopā veicamās rīcības **83**

2023. gadā (7 mēnešu periods)

Veiktās pārbaudes **184**

Lēmumi par veicamām rīcībām **9**

Piespiedu izpilde **-**

Kopā veicamās rīcības **27**

Piemēroti **16 administratīvie sodi**
Kopējais soda apmērs= **13 200 EUR**

Piemēroti **6 administratīvie sodi**
Kopējais soda apmērs= **6 400 EUR**

Valsts testēšana ir viens no VVD
kontroles rīkiem efektīvākai notekūdeņu
attīrīšanas iekārtu uzraudzībai

VVD 2023. gada martā-aprīlī nodrošināja

48

notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI)
darbības efektivitātes valsts testēšanu

A stylized fingerprint icon consisting of a semi-circle of horizontal lines of varying lengths, with a vertical line on the right side.

PALDIES!